

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Scrob Mihail în numele inculpatului Niculicea Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 29 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Niculicea Vitalie Constantin, născut la 13 mai 1987, originar și domiciliat în sat. Taraclia, str. Sovetscaia nr. 68, r-nul Căușeni.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 05.01.2012 – 05.04.2012 (prima instanță);

2. 07.08.2015 – 29.10.2015 (instanța de apel);

3. 05.02.2016 – 09.03.2016 (instanța de recurs);

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 05 aprilie 2012, *Niculicea Vitalie Constantin* a fost condamnat în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare. În baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe și cumul parțial al pedepselor stabilite inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că *Niculicea Vitalie Constantin* la 25 decembrie 2011, aproximativ la ora 19:00, avînd scopul de a trece ilegal frontiera de stat a R. Moldova în preajma sat. Brînza, r-nul Cahul, a trecut în înot peste râul Prut, frontiera de stat a R. Moldova cu România, lîngă stîlpul de frontieră nr. 1297.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, în baza art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale apărătorul a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, avînd în vedere și faptul că nu au fost reținute careva circumstanțe agravante.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 octombrie 2015, care a fost pronunțată integral la 30 noiembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, stabilindu-i pedeapsa în limitele legii.

Conform materialelor dosarului pentru ședința de judecată inculpatul a fost citat legal, citația fiind recepționată de acesta la 18.01.2012, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.45), însă inculpatul nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar locul acestuia nu era cunoscut, cauza a fost amânată de două ori la 15.03.2012 și 05.04.2012 cu dispunerea aducerii silite a inculpatului. În ședință procurorul și avocatul inculpatului au solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Conform art. 238 alin. (3¹) Cod de procedură penală, inculpatul era obligat în termen de cel mult 3 zile să informeze instanța de judecată despre schimbarea domiciliului său, sau cel puțin să depună o cerere prin care să informeze instanța despre plecarea lui peste hotare, acțiuni care de către inculpat nu au fost efectuate.

Astfel, s-a reținut că în timpul judecării cauzei, inculpatul a avut o atitudine de obstrucționare a cercetării judecătorești prin dispariția sa de la domiciliu și sustragerea de la prezentarea în fața instanței de judecată, în condițiile în care realiza gravitatea faptei săvârșite și avea cunoștință că este examinat dosarul în instanța de judecată, fapt care a demonstrat o atitudine nesinceră, nepăsătoare, eschivându-se de la executarea unei eventuale pedepse penale.

Cu referire la argumentele apelantului privind aplicarea art. 90 Cod penal prin care să fie stabilită inculpatului o pedeapsă nonprivativă de libertate, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate din următoarele motive.

Astfel din materialele cauzei, după cum a constatat instanța de fond, rezulta că inculpatul nu era la prima sa abatere de la legea penală, dînsul fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, prin sentința Judecătoriei Căușeni din 14.02.2008; condamnat prin sentința Judecătoriei Căușeni din 08 iulie 2009 în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, prin care i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, iar în conformitate cu art. 90 Cod penal i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an; condamnat prin sentința Judecătoriei Căușeni din 11.01.2011 în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 5 ani, iar în conformitate cu art. 90 Cod penal i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Astfel, în perioada executării suspendării condiționate a pedepsei cu închisoare, inculpatul a comis o altă infracțiune - trecerea ilegală a frontierei de stat.

Inculpatului i s-a acordat încredere de către instanțele de judecată, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, dar, pedepsele stabilite nu și-au atins scopul, deoarece încă de la prima condamnare el nu și-a tras concluzii, nu a încetat comportamentul infracțional și nu a pășit pe calea corijării,

dar a continuat mai departe activitatea infracțională. Astfel, avînd la bază aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că inculpatul nicidecum nu întrunea condițiile necesare pentru a se dispune repetat suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

În acest sens instanța de apel a remarcat că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Avînd la bază cele expuse instanța de apel a constatat că inculpatul nu întrunea condițiile necesare pentru aplicarea art. 90 Cod penal, iar circumstanțele atenuante, odată constatate în cauză și puse la baza stabilirii pedepsei principale, nu mai puteau fi invocate ca motivare de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Hotărîrea instanței de apel și implicit a celei de fond sunt atacate cu recurs ordinar de către avocat în numele inculpatului, care a fost depus la 24 decembrie 2015 și care solicită casarea acestora, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale recurentul invocă faptul că odată ce infracțiunea incriminată face parte din categoria celor ușoare, în baza art. 90 alin. (11) Cod penal, putea fi suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite inculpatului.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78-85 Cod penal.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărîrile atacate în partea neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal, considerîndu-le neîntemeiate sub aspectul individualizării pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal ține să menționeze că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la

momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara prejudiciul cauzat, comportarea sinceră în cursul procesului. Conform textului alin. (1) art. 90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie arătate în decizie. În plus la cele menționate, instanța de judecată va ține seama de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că ultima a constatat că nu sunt întrunite condițiile aplicării acestei instituții, reieșind din faptul că inculpatul fiind anterior condamnat la pedeapsa închisorii, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune, a comis din nou o infracțiune.

La fel, s-a indicat că inculpatului i s-a acordat anterior încredere de către instanțele de judecată, dar, pedepsele stabilite nu și-au atins scopul, deoarece încă de la prima condamnare el nu și-a tras concluzii de încetare a comportamentului infracțional și nu a pășit pe calea corijării, continuând activitatea infracțională. Astfel, avînd în vedere aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că inculpatul nicidecum nu întrunea condițiile necesare pentru a se dispune repetat suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

În acest sens, Colegiul penal este solidar cu argumentele expuse de către instanța de apel și apreciază critica recurentului ca fiind neîntemeiată.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră că hotărîrea instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind necesară dispunerea inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Scrob Mihail în numele inculpatului Niculicea Vitalie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 29 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Niculicea Vitalie Constantin*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru